

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

IX legislatura

Any 2018

Núm. 83

Presidència de l'Honorable Sra. Maria Concepció Obrador i Guzmán

Sessió celebrada dia 9 de març de 2018

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Compareixença del Sr. Llorenç Llop i Postic, representant de l'Associació de directors i directores d'educació secundària de Mallorca, ADESMA, de la Sra. Joana Maria Mas i Cuenca, presidenta de l'Associació de directors d'infantil i primària de Mallorca, ADIPMA, i de la Sra. Francesca Mas i Esteva, directora de l'Institut per a l'educació de la primera infància, per tal d'exposar la seva visió i opinions sobre la matèria pròpia de la Ponència per a l'estudi del document lliurat a aquest Parlament pel Consell Escolar de les Illes Balears i elaborat sobre la feina feta per Illes per un Pacte Educatiu, especialment en aquelles qüestions més relacionades amb l'àmbit de la seva actuació.. [1294](#)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

Compareixença del Sr. Llorenç Llop i Postic, representant de l'Associació de directores i directores d'educació secundària de Mallorca, ADESMA, de la Sra. Joana Maria Mas i Cuenca, presidenta de l'Associació de directores d'infantil i primària de Mallorca, ADIPMA, i de la Sra. Francesca Mas i Esteva, directora de l'Institut per a l'educació de la primera infància, per tal d'exposar la seva visió i opinions sobre la matèria pròpia de la Ponència per a l'estudi del document lliurat a aquest Parlament pel Consell Escolar de les Illes Balears i elaborat sobre la feina feta per Illes per un Pacte Educatiu, especialment en aquelles qüestions més relacionades amb l'àmbit de la seva actuació.

Molt bé. Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a la compareixença del Sr. Llorenç Llop i Postic, president de l'Associació de directores i directores d'educació secundària de Mallorca, ADESMA; de la Sra. Joana Maria Mas i Cuenca, presidenta de l'Associació de directores d'infantil i primària de Mallorca, ADIPMA; i de la Sra. Francesca Mas Esteva, directora de l'Institut per a l'educació de la primera infància, previstes al pla de treball de la Ponència per a l'estudi del document lliurat a aquest parlament pel Consell Escolar de les Illes Balears i elaborat sobre la feina feta per Illes per un Pacte Educatiu, per tal que exposin la seva visió i opinions sobre la matèria pròpia de la ponència, especialment en aquelles qüestions més relacionades amb l'àmbit propi de l'actuació de cada compareixent.

Aquesta presidència els vol informar que la Sra. Francesca Mas i Esteva ha excusat la seva assistència per motius personals, suficientment justificats.

Assisteixen el Sr. Llorenç Llop i Postic i la Sra. Joana Maria Mas i Cuenca. La presidència, en nom de la comissió, els dóna la benvinguda.

Té la paraula el Sr. Llorenç Llop, per un temps de deu minuts.

EL SR. PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS I DIRECTORES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE MALLORCA, ADESMA (Llorenç Llop i Postic):

Bon dia a tots i a totes. Gràcies per prestar-nos una mica d'atenció. Nosaltres som aquí per oferir la perspectiva de la funció directiva en el debat sobre necessitat d'un pacte. Deixeu-me recordar una mica quina és aquesta missió.

Els equips directius tenen no només la missió sinó també l'obligació de maximitzar les oportunitats d'aprenentatge del centre. Això vol dir crear entorns favorables a la creació d'experiències d'aprenentatge. Aquesta missió està en sintonia amb els requeriments dels diversos informes internacionals que des de fa dècades parlen sobre la finalitat de l'educació: la

formació integral de la persona, la capacitat de la vida professional, la contribució a la vida democràtica i a la ciutadania... Són finalitats que recullen els programes electorals de les formacions que vostès representen, i que apareixeran sense cap mena de dubte a les properes eleccions.

Què és el que requereix aquest tipus de missió i quins són els condicionants? També hi ha un acord unànim, i segurament també apareixerà a molts programes electorals, que el primer requeriment és el nivell d'autonomia superior a l'actual. Els centres han d'operar amb uns nivells òptims, amb unes condicions òptimes per ser eficaços. Què és un centre eficaç? Això a vegades quin no forma part de la professió no ho té gaire clar, per això crec que valdria la pena comentar-ho una mica; un centre eficaç és aquell que té i posa en pràctica una visió, és a dir, un projecte educatiu; és un centre que té altes expectatives d'aprenentatge sobre els seus alumns, per tant significa que posen l'aprenentatge en el centre de la seva actuació professional, no en altres elements -després veurem què significa això- i això també implica que posen la inclusivitat en el centre de la seva atenció. Quan tu poses l'aprenentatge com a element fonamental automàticament surten criteris per determinar què és el que aprèn un alumne i què passa i per què quan un alumne no obté els nivells d'aprenentatge que s'esperen d'ell, la qual cosa implica automàticament polítiques d'inclusió.

Un centre eficaç és aquell que pot decidir sobre l'organització dels seus recursos, perquè si no, no té sentit que faci un projecte educatiu, ni que se l'avalui per un projecte que no pot dur a terme. Un centre eficaç és aquell que és autònom en la definició del seu currículum i en el mecanisme d'avaluació dels processos d'ensenyament. Vegem un exemple perquè ho puguin entendre. Un centre, atenent al seu context, podria decidir que la seva prioritat educativa és millorar la competència comunicativa; observem l'entorn, veiem que les condicions socioeconòmiques, socioculturals de l'alumnat i les pròpies característiques de l'alumnat indiquen que és prioritari millorar la competència comunicativa; no s'abandonen altres objectius, però el centre, tot el centre se n'adona que aquella és la prioritat absoluta, i dirigeix els seus recursos i totes les seves idees a intentar millorar la competència comunicativa. Però pot haver-hi un altre centre en un altre entorn que no fa aquesta lectura, perquè la competència comunicativa no és la seva prioritat perquè no és un problema de l'entorn; per exemple vol determinar que el que necessiten per créixer és potenciar la capacitat de recerca científica del seu alumnat. Un centre eficaç és aquell que té l'autonomia per poder fer això i poder determinar com avaluarà que aquestes prioritats, aquests objectius, es duen realment a terme.

Per tant un centre eficaç és aquell en què els equips docents es responsabilitzen d'aquest procés perquè han format part de la seva avaluació, perdó, del seu disseny. En conseqüència un centre eficaç prioritza la formació professional perquè sigui estratègicament adequada a la millora de la situació del centre, no qualsevol formació; els professionals d'un centre eficaç no es formen per obtenir punts, es formen en relació amb les pròpies decisions del centre del qual s'ha format part, perquè es veu que hi ha determinades necessitats, per exemple quan algú considera que necessita formar-se en intel·ligència emocional.

Aquest nivell d'autonomia de què parlem quan parlem d'un centre eficaç -sabem que existeixen aquests centres- requereix lideratge pedagògic. El lideratge pedagògic és aquell que treballa a partir de l'avaluació de l'aprenentatge del seu alumnat, per tant és aquell que treballa a partir d'evidències, és aquell centre que treballa a partir dels efectes de treball dels equips docents. La finalitat no és impartir una matèria, la finalitat es considera que és, en treball en equip, aconseguir, partint d'evidències, intentar pal·liar aquells dèficits d'aprenentatge que es detecten a l'alumnat. Per tant treballar en equip esdevé fonamental. El professor no és matemàtic, no és biòleg, no és historiador, és docent de matemàtiques, és docent de biologia; el seu compromís és amb la docència, no amb l'especialitat. És un matís important a tenir present.

Quan el lideratge pedagògic es pot exercir d'aquesta manera contribueix a establir prioritats, a generar un projecte, a gestionar els recursos; és a dir, contribueix al desenvolupament de les competències professionals del professorat. Es tracta d'una energia impulsora. El lideratge pedagògic impulsa les competències d'aquells professionals que necessiten d'un determinat entorn per poder desenvolupar-les i que no poden desenvolupar sols. L'anàlisi comparativa internacional dels èxits i fracassos de les reformes educatives és concloent, tota la literatura sobre el tema de tots els (...) és concloent i unànime, la millora generalitzada dels sistemes es basa en la inversió en el desenvolupament professional. Per tant hi ha un vincle clar entre la qualitat del lideratge escolar i la de l'aprenentatge dels alumnes. Tots els experts estan d'acord amb aquest vincle.

Els resultats de les anàlisis suggereixen que el desenvolupament professional té més influència en la millora dels aprenentatges a mig i a llarg termini que les intervencions *ad hoc*, per exemple disminució de la ràtio, recursos TIC, canvis curriculars...; és evident que els professionals estaran contents si es donen aquests elements, però totes les dades el que ens indiquen és que no és aquest element el que permet un canvi important en un sistema a mig i a llarg termini. Això s'anomena el principi de palanca; hi ha decisions que són cosmètiques o que no aporten fonamentalment res al canvi de sistema. Quan els docents treballen cooperativament, quan es produeix l'observació entre iguals, l'intercanvi d'experiències, l'aprenentatge entre iguals, quan els docents avaluen i es coordinen esdevenen líders. Això en la literatura actual s'anomena lideratge distribuït. El lideratge pedagògic el que potencia és el lideratge dels professionals de l'educació, que són els autèntics protagonistes del sistema. Els equips directius treballen en pro d'aquest lideratge.

L'experiència en diversos països que han tingut un canvi substancial en el seu procés educatiu indica que quan es produeix aquest lideratge dels docents, aquest anomenat lideratge distribuït, la implicació de les famílies és potencialment molt més gran. Per tant estic parlant del fet que es passa d'un paradigma centrat en la regulació i la normativa, com és l'actual, a un altre centrat en l'èmfasi en la conducció d'equips, amb la vista en la realització d'un projecte. De nou és un matís, però fonamental. Això significa que parlem d'un lideratge per a l'aprenentatge, hi ha multitud de documentació respecte d'això, el famós document de l'OCDE del 2013 i l'Informe de la Fundació Bofill, *Liderar per aprendre*, el defineixen amb molta claredat, diuen que el lideratge per a

l'aprenentatge requereix nous processos de selecció, amb criteris diferents, no pot ser que l'antiguitat continuï essent el criteri fonamental a partir del qual s'avalua l'eficàcia, s'avalua la capacitat i la idoneïtat d'una persona. De fet, el funcionari habitual no celebra el seu aniversari, celebra que té dos punts més. Fer-se vell és un premi.

El lideratge per a l'aprenentatge implica una sòlida formació, actualment inexistent i implica una identitat professional clara, perquè es tracta de formar determinada gent per ser equips impulsors.

Acabo. Una autonomia més gran reclama una reconsideració de la governança del sistema en el seu conjunt, cal tocar determinades teclades. És un mantra de les darreres lleis educatives que realment no es desenvolupa aquest de l'autonomia, les últimes lleis totes les mencionen i els programes electorals també, però no es desenvolupen, per què? Perquè implica descentralització, implica mecanismes apropiats d'avaluació externa i interna i implica un canvi d'enfocament cap a l'aprenentatge, no cap a un tipus de proves estandarditzades que avaluen si l'alumne ha memoritzat una informació, que després oblidarà, com hem oblidat qualsevol de nosaltres i, si no els repto que intenteu fer un examen de sisè de primària.

Aquí és on veiem que el pacte és un mitjà, no és una finalitat, és un punt de partida. Què reclama? Reclama un nou marc mental. Per part..., -un minut només i acabo-, per part de l'administració. És un canvi de xip perquè el que demanem és que es determini a què puc renunciar per avançar, no en què em puc posar d'acord, un matís important, si vaig a una reunió pensant en què em puc posar d'acord, estic donant una negació privada, què obtens tu, què obtinc jo, per a beneficis propis. Si, en canvi, parl sobre a què puc renunciar per avançar, pos el focus en l'interès col·lectiu, m'interessa avançar, encara que sigui un 5% o un 10%, és la col·lectivitat el que interessa. I per tant, els meus apriorismes ideològics, si no em deixen avançar, no són útils.

Finalment, escenificar la importància estratègica de l'educació, estableix la seva prioritat, sembla que molts ponents aquí els han dit una i una altra vegada que necessitem que l'educació deixi de ser una arma de batalla electoral.

Finalment i acabo, reclamo un nou marc mental per part de la professió, per part de nosaltres, referit a la cultura de treball, que ha d'estar centrada en l'equip i en la xarxa, no en l'individualisme metodològic; ha de referir-se al centre d'atenció, que ha de ser l'alumne; ha de referir-se al focus de l'atenció educativa, que s'ha de desplaçar de la dialèctica dels continguts als processos d'aprenentatge, i ha de referir-se a l'anàlisi i al *feedback*, treballar per evidències.

Conclusió, aquest nou marc mental del que parlem és exigít per les circumstàncies, el sistema no està dissenyat per respondre a les finalitats de l'educació que tots els informes, els responsables educatius, els partits polítics, etc., diuen cercar. Els alumnes no aprenen el que haurien d'aprendre, el sistema és inadequat al segle XXI, el sistema no treu profit del seu potencial, està format, gran paradoxa sistèmica, per agents intel·ligents i preparats, però el sistema bàsicament és estúpid,

perquè aconseguir el contrari del que diu demanar. I el cas clar en el nostre cas és que el fracàs escolar és inassumible.

Acabo amb una frase, el document pel pacte és una aposta estratègica per anar en la direcció del canvi que exigeix la ciutadania, posa l'autonomia del centre i el lideratge professional com a palanques d'una energia transformacional que requereix decisions concretes. Nosaltres el que esperem és que vostès contribueixin a aquest canvi mental i a fer realitat d'alguna manera aquesta concreció.

I acabo, dos minuts, gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltíssimes gràcies, Sr. Llop. Ara té la paraula la Sra. Joana Maria Mas, per un temps de deu minuts.

LA SRA. REPRESENTANT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS D'INFANTIL I PRIMÀRIA DE MALLORCA, ADIPMA (Joana Maria Mas i Cuenca):

Bon dia, i gràcies per convidar-nos novament a participar en aquesta sessió. Mirau, a mi m'agradaria apropar-los un poquet a la realitat que tenim els centres d'educació infantil i primària en aquests moments i per tant, el que he preparat per contar-vos va en aquesta línia.

És a dir, en aquests moments els centres ens hem de plantejar quins canvis s'han d'introduir dins les escoles per adaptar-nos al model social del segle XXI, és a dir, les escoles no podem seguir mantenint uns projectes i una manera de fer feina ancorada en èpoques anteriors. Aquesta comunitat de tots és conegut que ha sofert canvis molt ràpids de manera vertiginosa en molt poc temps i la majoria d'aquests canvis de vegades no han estat equilibrats, uns canvis que han transformat per complet els entorns en què s'havien desenvolupat més o manco d'una manera equilibrada els centres educatius.

L'escola ara es veu obligada a canviar per donar resposta a aquests nous reptes. Però per poder fer aquests canvis, que són canvis molt grossos i molt importants, és molt necessari que hi hagi una estabilitat educativa, és a dir, les escoles han de posar en marxa projectes educatius que necessiten continuïtat, perquè per poder avaluar els seus efectes necessiten una permanència.

L'escola no pot estar sotmesa constantment a canvis normatius, legislatius i polítics que facin que els projectes no puguin arribar a bon fi. Necessitam per a tot això professors compromesos, però compromesos amb la millora per a l'educació i que entenguin que la feina de docent en aquest moment va més enllà d'una feina i té un paper social molt important.

Què necessita l'escola per afrontar aquests canvis? Necessita, imprescindible, una renovació i actualització de la formació inicial dels mestres; canvis en el sistema de selecció i d'incorporació a la funció docent; una formació i avaluació contínua i permanent de tot el professorat; estabilitat de les plantilles de professorat i perfilació de places perquè els projectes educatius siguin el que marquin la línia del centre;

potenciar el desenvolupament professional dels docents; hi ha d'haver canvis en l'avaluació contínua i qualitativa de tota l'estructura educativa, i disposar de recursos necessaris per dur endavant aquests canvis.

Avui en dia es produeix una extinció del dret a l'educació com a dret universal dins els valors d'igualtat, qualitat i equitat, tot això a causa de les grans desigualtats que s'originen dins la població i que en aquests moments ens trobam dins el dia a dia dels centres. Això ens ha dut a haver de fer canvis grossos, molt específics i especialitzats. Per què? Perquè hem hagut de donar resposta a la problemàtica molt particular que cada centre té, en funció de l'alumnat que té escolaritzat.

Aquests problemes en general es podrien resumir en una frase, que seria que no trobam la motivació per a l'alumnat. Per què? Perquè la realitat que els centres en aquests moments encara transmetem als alumnes, no és la necessitat que ells tenen. Els alumnes es veuen sotmesos de manera constant a canvis dins les seves vides, estructures familiars, llocs de residència, manca d'estímuls exteriors per aprendre, perquè el que fan dins l'escola té molt poc a veure amb el que ells tenen fora. L'escola ha d'intentar fer un canvi important per fer que els projectes i els programes que duem a terme dins els centres, s'adeqüin i tinguin consonància, es trobin en l'ona del que els alumnes tenen.

Tot això que els cont, el centre ha de tenir garantida la continuïtat de la formació, la implementació de projectes adaptats a la realitat de cada centre, metodologies innovadores que cerquin la formació competencial i no valorar si el professorat que fa feina en els centres no està preparat per dur-ho a terme. Davant d'aquests projectes hi ha d'haver equips directius formats, hi ha d'haver equips impulsors i assessors docents que assegurin aquesta continuïtat i el professorat format i implicat en un projecte educatiu hi ha de tenir garantida la seva permanència, mitjançant una perfilació de places perquè qualsevol docent estigui informat de la línia metodològica d'allà on tenguí destinació.

La formació inicial dels mestres també ha de canviar i s'ha d'adaptar a la necessitat actual. S'ha d'entendre en clau d'acompanyament, en la creació de coneixements i processos, ja no n'hi ha prou a saber programar bé, comunicar bé, ensenyar bé, avaluar bé, sinó que es tracta de generar les millors condicions perquè les alumnes aprenguin de manera autònoma al llarg de tota la vida, fent ús dels valors de cooperació i treball en equip. Els programes de formació dels nous mestres han de canviar, s'han d'actualitzar, han de fugir de transformacions teòriques de tota la vida i han d'oferir una formació pràctica i real. Ha d'impulsar habilitats d'aprenentatge.

En primer lloc, la formació inicial s'hauria d'assegurar que els que entren per estudiar de mestre, per voler ser mestre han de ser els millors, això, mirant models europeus que ja ho fan; no els millors en conceptes teòrics, sinó els millors quant a competències i destreses socials i emocionals, persones amb empatia cap a la resta i amb disposició per transmetre i per acceptar la diversitat que tenim en aquests moments als centres.

Llavors, també ens ha d'assegurar que la formació que rebim sigui majoritàriament pràctica i en contacte directe i constant des del primer moment amb els centres. Només d'aquesta manera ells sabran si realment el camí que han triat és el que els agrada i també les persones que els hauran d'avaluar sabran si ells realment responen a les necessitats que hi ha d'haver.

Aquesta avaluació dels mestres en formació inicial s'hauria de fer conjuntament entre el professorat dels centres i el professorat de la UIB, és a dir, la UIB no ha d'anar per una banda i els centres per l'altra, hi ha d'haver, s'ha de facilitar la participació dels docents en actiu en la formació inicial dels mestres. S'han de promoure equips de feina formats per mestres en actiu i professors de la Universitat encaminats a desenvolupar projectes d'innovació.

I s'ha de canviar el sistema d'accés a la funció docent i basar-lo en una pràctica directa i avaluada on el professorat novell vagi assolint competències fins arribar a obtenir la qualificació positiva, mitjançant una avaluació que sigui qualitativa, objectiva i contrastada, han d'estar acompanyats en tot moments d'assessors, de mestres tutors i vinculats a la Universitat.

Les oposicions no són en aquests moments el millor sistema per detectar els millors mestres per fer feina.

Una vegada que els mestres ja estan en actiu s'han de formar de manera contínua. Per això necessiten disposar d'un suport i d'un reconeixement de l'administració i de la societat, perquè sovint aquestes formacions dels mestres es fan de manera desinteressada i sense gaire reconeixement. Aquesta formació del mestre, com els deia, ha de ser contínua i específica. Estudis internacionals diuen que les dues coses que més preocupen de la formació dels mestres és la manca de rendiment professional i la manca de competència per donar resposta a les necessitats que planteja l'alumnat. S'ha de prestigiar la tasca docent per convertir-la en el motor i referent de la societat i això només s'aconseguirà si a les escoles arriben els millors i es mantenen en formació constant.

L'èxit d'aquest procés s'ha d'assegurar amb una bona avaluació, una avaluació de tot el procés educatiu, no només hem d'avaluar els alumnes, que és el que hem fet sempre fins ara, s'han d'avaluar els directors, els mestres, la seva formació, la seva capacitat per transmetre coneixements, l'acompanyament de l'alumne en el seu creixement integral, la capacitat per implicar les famílies en el procés d'aprenentatge dels seus fills. També s'ha d'avaluar la capacitat d'implicació dels pares en l'educació dels seus fills i també, evidentment, tots els altres estaments que formen part de l'estructura educativa. Evidentment, aquesta avaluació ha d'estar ben dissenyada, amb criteris objectius i d'igualtat, que tinguin clars els paràmetres que s'han d'avaluar i llavors que hi hagi valentia per dur a terme les accions que es derivin d'aquestes avaluacions.

Hi ha d'haver canvis i avaluacions contínues de tota l'estructura educativa. L'administració educativa té una estructura prou complicada i això en el dia a dia dels centres crea prou angoixa i ansietat. Cal simplificar l'estructura educativa, fer-la més funcional, amb més connexió i

coordinació entre tots els agents implicats en l'educació integral dels alumnes.

L'excessiva burocràcia de l'administració lleva molt de temps als centres, especialment als equips directius per poder dedicar més esforç al que és veritablement important que és el lideratge pedagògic per garantir l'èxit dels projectes educatius.

La innovació no és possible dur-la a terme de manera aïllada, necessita implicació i preparació de tots els implicats en l'èxit educatiu.

Un altre aspecte que és urgent plantejar-nos són els currículums. Els currículums no poden seguir essent el centre d'aprenentatge, no poden ser la finalitat, la finalitat ha de ser ensenyar processos de pensament, estratègies per donar eines per ser aprenent durant tota la vida. És a dir, no es tracta de ficar molt de contingut dins el cap dels alumnes, es tracta de donar-los les eines perquè ells puguin cercar continguts i puguin aprendre.

Vivim en un món on tota la informació està al nostre abast amb un clic d'ordinador. Per tant, no podem seguir amb un perfil educatiu de transmissió teòrica i magistral de conceptes amb una avaluació quantitativa i numèrica. Ha de ser una avaluació centrada en l'aplicació pràctica de tot el que aprenen, això és el que els farà competents i preparats per als perfils laborals que els tocarà desenvolupar quan siguin adults. No podem seguir formant en metodologies tradicionals que potencien només aquells alumnes que són bons instrumentalment. L'escola ha de ser potenciadora de les intel·ligències múltiples i posar els mitjans i les ocasions perquè cadascun o cadascuna pugui desenvolupar-se a partir de les seves capacitats i interessos.

Aquest paper de potenciador del desenvolupament requereix un professorat format per dur-ho a terme.

S'ha de trobar consens per aconseguir uns currículums més reduïts, oberts i pràctics. Dins l'horari escolar s'ha de disposar de més temps per a una formació integral, més competencial i sobretot més motivadora per enganxar l'alumnat actual.

A les jornades que fa uns dies, unes setmanes es varen fer en aquesta mateixa sala es va parlar de l'important grau d'abandonament escolar que hi ha als centres en aquests moments.

Els motius són diferents, però, en resum, són a causa dels canvis dins l'estructura social, alumnat que prové d'altres cultures que els costa integrar-se, alumnat que per les seves situacions tenen poc suport familiar a la feina escolar i l'escola té la tasca de transmetre uns valors moltes vegades discordants i que poc tenen a veure amb la motxilla que duen a l'esquena els nins que arriben, situacions personals que fan que a vegades l'acompanyament emocional de les seves famílies sigui substituït per recompenses materials aconseguides sense cap esforç.

Tot això arriba a crear als alumnes, als infants i sobretot quan són adolescents una desmotivació cap a la consecució

d'objectius i la necessitat de tenir una bona formació per al seu futur.

Ens trobam dins una taxa molt alarmant d'abandonament escolar que no té una causa única, és necessari que tota la societat s'impliqui en aquest tema. S'ha d'anar cap a un món laboral que valori i exigeixi la formació.

L'administració ha d'apostar per fomentar la capacitació parental, ha de fer programes per ajudar les famílies i donar estratègies i recursos per afrontar el paper que... tenen... d'acord.

És necessari que apareguin nous perfils professionals per treballar tots aquests aspectes. L'escola..., el mestre no pot ser l'únic que actuï en aquests moments, han d'aparèixer perfils d'integradors, educadors socials que formin part de l'entorn dels centres i que puguin treballar de manera coordinada per ajudar a resoldre problemàtiques que de vegades fan que els alumnes no puguin progressar. Cal enfortir l'escola cap a un sistema educatiu que promogui la inclusió social.

El model social i econòmic actual és complicat i en aquests moments és difícil garantir el dret a l'educació per a tothom amb les mateixes condicions de qualitat i equitat.

Cal que es posin els mitjans i les condicions adients perquè els professors puguin fer la seva feina amb criteris de qualitat, amb ganes d'ensenyar, amb generositat i curiositat.

S'ha de disposar d'equips..., de professors de qualitat a l'alçada de les demandes i canvis que ha experimentat la societat, però com a contrapunt necessiten comptar amb el reconeixement social i laboral que aquesta tasca tan complicada requereix.

L'administració no pot estalviar cap recurs per aconseguir l'èxit educatiu. És un dret que s'ha de garantir a tots els alumnes, a les seves famílies i a tota la societat.

Necessitam professors compromesos amb la societat i una societat compromesa amb l'educació. necessitam decisió política, iniciativa per enfocar i trobar consensos amples per arribar a un pacte.

Gràcies... em sap greu, però he anat un poc...

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Mas. Ara, per tal de formular preguntes o observacions, tot seguit procedeix la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Núria Riera, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc, en nom del Grup Popular, volem donar la benvinguda i el nostre agraïment molt especial als dos compareixents, la Sra. Mas i el Sr. Llop i sobretot per les seves exposicions que segurament ens aportaran moltíssim a l'hora d'assolir aquells acords mínims

que volem assolir els diferents grups parlamentaris que som aquí.

Intentaré fer qüestions concretes perquè les seves exposicions han estat prou exhaustives i detallades, però si tenc alguna pregunta en concret, m'agradaria que ens donassin el seu punt de vista.

Els compareixents que els han precedit han parlat de la necessitat de millorar el trànsit entre etapes de primària i secundària, precisament vostès tal vegada són les persones que més ens poden aportar propostes positives en aquest sentit, perquè és un dels aspectes que tal vegada el document del pacte no arriba a abordar del tot i és ver que es nota molt la diferència dels nins que passen de sisè a primer de secundària perquè els que som pares, sobretot, ens adonam que és un any o dos anys que són molt decisius perquè hi ha molta diferència a nivell personal, de canvis en aquesta etapa a nivell personal, i també a nivell educatiu. Per tant quines millores es podrien fer per poder millorar aquest trànsit de primària a secundària? El document parla de planificació; si es podrien aprofundir una mica aquestes propostes.

Després vostès parlen sobretot d'equip directiu; evidentment representen els equips directius. Voldria saber si ens podien donar una mica... una pinzellada més del seu punt de vista de la valoració de l'equip directiu com a representant de l'administració al centre. L'equip directiu és ver que és el responsable màxim del centre i requereix aquesta autonomia per poder dirigir i gestionar aquesta institució, però sobretot també són els representants de l'administració en el centre i del centre a l'administració, i voldria saber si consideren que aquest paper requereix una major coordinació amb les famílies.

Pens que potser les famílies estan també poc desenvolupades en el document del pacte i es requeriria potser aprofundir més aquesta coordinació entre l'equip directiu del centre i les famílies: més tutories periòdiques, més tutories individualitzades, més informació i coordinació amb noves tecnologies, amb reunions periòdiques... Per ventura potser faltaria aquesta mica més de coordinació perquè els dos pilars responsables de l'educació dels nins en definitiva són la famílies i l'equip directiu o l'equip docent que hi ha dins el centre.

I després s'ha parlat molt d'abandonament i fracàs escolar. Realment crec que és un dels problemes que ens preocupen més a tots, valgui la redundància, i sobretot perquè a més Balears ja no només a l'àmbit nacional, de país, sinó que nosaltres, Balears, arrossegam unes xifres que venim d'un 40%, vàrem anar baixant, i estam com estancats en el 26,7 o 27% fa un parell d'anys; per tant qualche cosa més falla a Balears en relació amb altres comunitats autònomes. S'ha parlat de la situació de la societat, dels perfils de les famílies, de l'atenció a la diversitat que tenim aquí a Balears. Consideren que és necessari incrementar els recursos?, hi ha qualche cosa més que podríem millorar?, perquè, clar, el tema dels recursos és evident que tots el compartim. Quins mínims de recursos, si vostès consideren que s'hauria de tancar un mínim com a proposta entre tots els grups o si hi ha qualche cosa més que podríem fer per millorar aquestes xifres que a Balears ens escandalitzen una mica a tots.

I moltes gràcies per les seves exposicions. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Riera. Pel Grup Parlamentari Podem Illes Balears té la paraula el Sr. Salvador Aguilera, per un temps de cinc minuts.

EL SR. AGUILERA I CARRILLO:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Demanaria que em donés un parell de minuts més perquè si no, amb tota la informació que ens han donat les dues persones que han vingut... Moltíssimes gràcies, Sr. Llop i Sra. Mas, per ser una altra vegada...

LA SRA. PRESIDENTA:

Un moment..., un moment, Sr. Aguilera. Donat que m'ha demanat més temps els volia recordar que la ponència va pactar el temps de resposta dels compareixents, i en aquest cas el seu temps de resposta són cinc minuts. Per tant convendria adreçar-nos al temps limitat que tenen per contestar les preguntes, i jo els pregaria que no fos una bateria de preguntes que significàs que ells no poden... no tendrien temps de contestar.

EL SR. AGUILERA I CARRILLO:

Gràcies, Sra. Presidenta. Benvinguts una vegada més. Voldria fer-los algunes preguntes, i hi vaig directament, després vostès intentaràn respondre les que estimin oportunes.

El Sr. Llop ha centrat la seva exposició en el lideratge pedagògic i l'autonomia. És obvi que dins el món de la direcció hi ha molts més elements que fan caminar el centre educatiu però em sembla que és molt important. Sobre aquests elements, important des de Podem, una qüestió, el tema de l'estabilitat, que també la Sra. Mas ha comentat, és a dir, que fem amb una comunitat que estem una altra vegada en un percentatge pràcticament del 40%, i illes com Formentera superen el 50 o Eivissa un 40%; això és una responsabilitat per part de l'administració, això és una qüestió crònica, què s'ha de fer per intentar donar estabilitat als centres educatius, que és una demanda històrica?

Més qüestions també que han dit, sobre l'avaluació. Com a docent i avui per avui com a representant polític em preocupa que només es parli de PISA, no?, dels resultats, quan s'oblida, com vostès també han comentat, el tema de l'avaluació del sistema educatiu, de la direcció, dels docents, de com funciona, de l'aplicació de les lleis. Davant d'això què hem de fer perquè realment no sigui un mantra PISA, sinó que és una pressió que tenim els docents a l'hora de preparar aquesta nova generació, aquesta nova societat, que no seran uns percentatges sobre una comprensió lectora o científica, sinó que els hem de preparar per construir una nova societat. Quins indicadors o elements per poder avaluar el sistema educatiu proposarien des de les dues seves associacions?

Una qüestió molt important també, que això també vostès van ser a les jornades que vàrem celebrar aquí, algunes

persones que varen intervenir varen dir que s'està fent una revolució a les aules, però l'administració no deixa que realment es pugui fer aquesta revolució quan no tenim ni mitjans, ni infraestructures, ni recursos, ni temps, etc., etc. Quins serien els elements que l'administració hauria de trencar perquè ens deixi fer feina i realment fer aquesta petita revolució que ja s'està fent a molts de centres sigui una qüestió que sigui real o que es pugui expandir a la resta del sistema educatiu?

Una qüestió també que vostès han comentat i ens preocupa moltíssim, que altres ponents ho han comentat, és l'escandalós -utilitzo la mateixa paraula que la Sra. Riera- abandonament escolar i repetició. No pot ser que Espanya i Balears, pràcticament amb un 30%, quan l'objectiu a nivell europeu és del 10%, és a dir, el triple pràcticament, i l'administració, els responsables, no prenguin mesures per corregir aquest abandonament, aquest abandonament i fracàs escolar. Pensam que la incorporació de més professionals en les etapes, especialment a primària, per ajudar aquells nins i nines que necessiten un suport i van quedant a poc a poc seria una bona solució i mesura d'urgència perquè no es quedin o no arribin a una secundària ja completament que no puguin fer res.

Més qüestions també. També una cosa és que els docents s'han de formar i ens hem de formar, però moltes vegades des de l'administració es llencen cursos, formació, que després... primer haurien de ser els centres que decideixin primer quin sistema, quina innovació, com ha comentat quina diagnosi tenim, quines necessitats, quins problemes; primer ha de ser el centre amb aquesta autonomia, com vostès han comentat, que decideixi quins són els recursos o quines són les seves necessitats per veure a mitjà i a llarg termini; no pot ser que tota la formació sigui en projectes; d'acord, avui ara es parla d'aquest sistema i n'hi ha molts d'altres. Què es pot fer dins aquesta autonomia de centres o què reclamarien a l'administració perquè puguin tenir aquesta autonomia de centres?

M'agradaria que valorassin el MIR, especialment sobretot la part de secundària. Tots els ponents o molts d'ells estan comentant la mancança, la falta de..., o que aquesta formació dels docents, especialment de secundària i no tant de primària, però sí que és necessària. Com ho valoren?, quina seria la millor opció?

"Burrocracia", burro, ho dic així literalment, i vostès com a directius ho saben perfectament. Què es pot reduir perquè la burocràcia no sigui un element que ens ajudin...?

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Aguilera, hauria d'anar acabant.

EL SR. AGUILERA I CARRILLO:

I ja acabo. Competències; s'està parlant de noves competències; quines són o serien les noves competències que s'han d'incloure en el currículum?

I l'última. Sortida. Pacte estatal *versus* pacte autonòmic. Saben vostès que justament aquesta setmana hem sortit tant Unidos Podemos com el PSOE; el PSOE perquè no tenim el

mínim del 5% a nivell estatal, no ho posa el Partit Popular. Què estimen sobre el 3% que tenim actualment a les nostres illes?

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Aguilera. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. David Abril, per un temps de cinc minuts.

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

Gràcies, Sra. Mas i Sr. Llop. La veritat és que és una sort que hagin coincidit els directius de les associacions de directores de primària i de secundària perquè al final les preguntes les plantej a tots dos. Entenc que les respostes poden ser coincidents en uns temes i en altres no, i intentaré no atabalarlos. Tenc quatre preguntes..., anava a dir molt concretes, però cada una dóna molt per parlar.

La primera és més política, quina pensen que ha de ser la següent passa per fer sobretot efectiu i possible el pacte educatiu? Jo entenc que hi ha una part, si volen normativa, que segurament és responsabilitat més en aquest cas dels polítics, de posar-nos d'acord perquè hi hagi una llei; també hi ha elements externs que no controlam, com el fet o la possibilitat de què hi hagi una llei o un acord a nivell estatal o no, que això sempre ens condiciona, però no ha de servir d'excusa perquè nosaltres facem també les passes necessàries; però entenc que també hi ha parts, continguts importants del document de pacte que no necessàriament requereixen de novetats normatives, però sí, per ventura, de grans acords en termes de comunitat educativa. Per tant, m'agradaria que em diguessin això, quina és la següent passa que troben que s'ha de fer i què és el més urgent d'aquest pacte? Crec que són qüestions que van relacionades.

La segona, a part que ha estat un element comú en les dues intervencions que evidentment són els alumnes que han d'estar en el centre de l'educació i dels processos d'aprenentatge, però he trobat a faltar a les dues, una mica que dins les receptes o suggeriments que han aportat, i que també són coincidents, receptes diguem de participació dels alumnes..., per exemple el que vostès plantegen com a autonomia dels centres. I em consta que es fan coses i que no és el mateix la participació dels alumnes a primària, que segurament ha de venir via projecte educatiu, que no a educació secundària. I crec que també és un element que té molt a veure amb la motivació, o una part de la motivació que té a veure amb el context, en tenir en compte evidentment les necessitats de l'alumnat, però si no crear marcs perquè puguin expressar aquestes necessitats és un poc complicat, no?

I crec que a més hi ha experiències interessants tant en primària com en secundària, m'agradaria saber això, la seva opinió, si de qualque manera es treu profit bé a nivell d'associacions de directores, bé a nivell de trobades o eines que posi a l'abast l'administració per treure profit d'aquestes bones experiències respecte d'això.

La tercera, sobre el tema de l'autonomia de centres i un dels temes, entre cometes, polèmics del pacte, que és la part laboral, o que els sindicats interpreten que afecta un poc el seu àmbit de negociació laboral, que seria aquesta perfilació de places, selecció de personal; com pensen que es pot avançar cap aquesta idea d'adequar els millors professionals per als centres, en funció dels seus projectes educatius i treballar tot això que han posat damunt la taula i que hi estic d'acord, una formació més especialitzada, etc., amb aquest equilibri necessari o garanties perquè hi hagi una selecció equitativa d'aquest personal. I que evidentment no estigui basada, com vostè ha dit, en termes d'antiguitat, o criteris que poden valer tal vegada per escollir un administratiu dins l'administració, però aquí parlem de qüestions més delicades.

I la quarta pregunta és com pensen que hauria de prioritzar l'administració la distribució de recursos entre centres. Sé que és una pregunta un poc així, però tots els centres haurien de rebre els mateixos recursos?

I el darrer és una reflexió, una reflexió que voldria compartir. M'ha agradat l'expressió del Sr. Llop de "l'estupidesa del sistema", hi estic d'acord, i moltes coses s'aguanten justament per la professionalitat de la gent que fa feina dins l'educació i que compensa moltes d'aquestes mancances i d'aquesta estupidesa, el que passa és que de vegades quan un veu les coses que es posen damunt la taula a l'hora d'afrontar els reptes importants que té l'educació, com la proposta que s'ha fet fa pocs dies d'innovació dels currículums d'educació primària, o segons quines propostes que es fan de recentralització per part de partits que ni tan sols participen en aquesta comissió, i que consider una falta de respecte, de vegades pareixeria que el que se cerca realment és que l'escola sigui una reproductora o una fàbrica d'estúpids.

Per tant, moltes gràcies per fer que això, que aquest objectiu no es dugui a terme.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Abril. Pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES té la paraula la Sra. Maria Antònia Sureda, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, presidenta, senyores i senyors diputats. Sra. Mas, Sr. Llop, gràcies per ser aquí una altra vegada. Avui han vingut i ens han especificat molt més el tema de la direcció, dels equips directius dels centres i de les tasques que es fan i s'haurien de fer i s'haurien de millorar.

Abans, a la compareixença anterior, el Sr. Salvà ens parlava de repensar l'educació. Jo crec que amb l'exposició que vostès han fet és molt complicat que tot el que han dit sigui consensuat en aquest pacte de mínims, perquè és un canvi total d'així com ha d'anar encaminada. Crec que ens hem d'adaptar i s'han d'anar produint aquests canvis, però la societat, per desgràcia, costa més que ho pugui veure.

Jo no faré com el Sr. Aguilera, que les ha fet la batalla de preguntes, perquè jo crec que les explicacions que ens han donat han estat molt clares, han estat molt entenedores i la veritat, com ha dit la Sra. Riera, ens ajudarà molt a l'hora de les conclusions pel que fa a la funció directiva, a l'hora d'elaborar les conclusions.

Jo només faré incís en dos punts. Per un costat, i també el Sr. Bar anteriorment ens ho ha dit, quan parlàvem del tema de l'avaluació, que també vostès n'han parlat, l'avaluació moltes vegades fa por als docents, perquè els docents sabem que avaluem, que avaluem els infants, els joves, però l'avaluació que pot patir el docent mateix, o l'equip directiu, o l'equip de professorat, o el centre, de vegades sembla que és perquè ens han de jutjar si ho fem bé o malament, i no veiem que el que s'ha de fer és intentar millorar els processos educatius que es fan cap als infants i de quina manera es pot transmetre aquest coneixement. Per tant, crec que el Sr. Bar ha parlat de policíes, que semblen de vegades els inspectors, i crec que això no ha de ser així i és molt important aquesta avaluació, simplement per saber com hem de millorar. Això crec que és bàsic i només volia fer un incís en aquest sentit.

I després d'un altre tema que també se'n parla molt i vostès també n'han parlat molt, és el tema de l'autonomia de centre. És cert que s'ha de millorar, s'ha de donar més autonomia al centre per facilitar l'actuació d'aquest centre. S'ha de donar, per tant, més autonomia a l'equip directiu i m'agradaria si ens poden breument dir, moltes vegades aquesta autonomia, m'agradaria saber si ve lligada a més participació de la comunitat docent d'aquest centre i més participació dels pares, perquè moltes vegades els que hem estat a consells escolars veiem, o es veu a molts de centres, que l'equip directiu va fer una explicació del que es fa i hi ha un amen, amen, correcte, va bé, tant per part dels pares com per part moltes vegades, si són escoles públiques, per part de l'ajuntament, que també sempre hi és a donar suport institucional. I no sé com funciona, si abans que molts de temes que es duen al consell escolar, s'han tractat amb el professorat, no sé quin rol hi ha dins les reunions de professorat, per tal de poder millorar aquests projectes de centre. És a veure si em poden explicar una mica més com perfilarien, o la participació de la comunitat educativa del centre dins aquest paper de l'autonomia.

Jo res més, simplement agrair-los una altra vegada que siguin aquí i donar-los les gràcies per les incorporacions que ens han fet.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Sureda. Pel Grup Parlamentari MÉS per Menorca té la paraula el Sr. Josep Castells, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. I moltes gràcies també als compareixents, benvinguts de bell nou a aquesta sala.

Jo la veritat és que no els faré preguntes i no els faré preguntes per dos motius, primer perquè crec que les seves explicacions han estat diàfanes, han estat molt clares, però a

més a més molt coherents, molt ben travades. Per tant poca cosa hi ha a dir o a aclarir. I a més a més, per un altre motiu, també, i és que estic totalment d'acord amb vostès, o sigui, no jo, el meu grup polític està totalment d'acord amb vostès.

I això em porta a fer una reflexió, que és que amb aquesta ja els feim fer la feina per quarta vegada, perquè primer l'han feta vostès internament dintre d'Illes per un pacte, i alguns també hi van poder participar; després van haver de passar pel Consell Escolar; després van venir l'altre dia per presentar-nos el document, i ara els fem tornar a venir. Per tant no és estrany que després de tot aquest periple, després de tot aquest procés..., vaja, no considero immodest dir que no tinc dubtes, és a dir, jo crec que ens ho han explicat molt bé, ens ho han explicat molt bé... Perdoni, no estic enfadat amb vostès, eh?, encara que aixequi el to, evidentment, estic enfadat amb la situació aquesta, amb tot aquest procés que en el millor dels casos pot rebre el nom d'estratègia dilatòria per no arribar al que toca, que és convertir en una llei el pacte educatiu.

Abans hi ha hagut un compareixent que m'ha agradat molt i ho ha fet molt bé, però ha dit precisament una cosa en la qual jo no estava gaire d'acord; deia: "escolti, si no hi ha una llei no passa res, facin uns pactes". No, escolti, no; no hi ha millor pacte que una llei, perquè el que necessitem és estabilitat, i el que dóna estabilitat és la norma i la rigidesa de la norma i la dificultat per modificar la norma. Necessitem que aquesta norma, per tant, siguin consensuada amb el màxim possible de grups polítics, precisament per garantir aquesta estabilitat. Per tant és imperiós i necessari per culminar aquesta feina que els hem fet fer quatre vegades que siguem capaços de convertir això en una llei.

Perdonin, eh?, potser els sembla una digressió i que no té res a veure amb el que vostès em deien, però ja que no els faig preguntes el que vull és precisament posar en valor aquesta feina que han fet, que ja està molt clar el que cal fer, i aquí només falta un pas per fer, que és que tots els grups, que som la majoria d'aquesta cambra..., no, perdó, no som la majoria, que som gairebé la majoria d'aquesta cambra, que estem a favor del document del pacte..., bé, perdó, sí que som la majoria, però hi ha dos grans grups que encara no han donat el seu suport, que són el Partit Popular i Podem, jo crec que la feina que caldria fer ara és, això que vostès han explicat ja quatre vegades i que el meu grup hi està d'acord, el Govern negociar, elaborar ja un projecte i negociar-lo amb els dos grans partits que encara no hi estan inclosos, i arribar a un acord. Aquesta és la feina que hem de fer i jo per això d'aquesta manera vull explicar per què no els faig més preguntes, perquè vull posar tot el meu èmfasi en el fet que la conselleria posi ja sobre la taula aquest projecte de llei i puguem començar a plasmar tot això que vostès ens han explicat, insisteixo, quatre vegades en aquest projecte de llei.

I dit això, demano disculpes perquè he d'agafar un avió i per tant no em podré quedar fins al final de la sessió, però poden estar segurs que a través del *Diari de Sessions* llegiré amb molt d'interès el que hagin contestat als meus companys.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Montserrat Seijas, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. SEIJAS I PATIÑO:

Gracias, Sra. Presidenta. *Bon dia a tothom.* A los ponentes quiero darles las gracias por esta intervención que yo, que soy nueva en temas de..., en esta área pues ha sido totalmente clara y diáfana y que no deja lugar tampoco a preguntas, porque, por lo menos después de las intervenciones anteriores, porque lo entiende cualquier persona de la calle y en un lenguaje totalmente asequible.

Lo que sí quiero comentarles también es mi adhesión a la postura que han comentado en sus intervenciones. Creo que se necesita un cambio en el sistema educativo, que el cambio tiene que ser desde todos los ámbitos, no sólo de cargar la responsabilidad en los docentes ni en los equipos directivos, sino también en las familias, en los padres. Y también la responsabilidad de este fracaso escolar que hay y el abandono, la actitud de nuestros hijos ante los problemas que plantea la sociedad y también ante su formación es responsabilidad de todos, que no es responsabilidad sólo de la docencia, y que esta planificación que ustedes han puesto, aunque parezca que es dar un giro de 180 grados al sistema como se estaba realizando hasta ahora o como se está realizando, creo que es necesaria y que tenemos que buscar la vía política para llevarlo a cabo, porque si no vamos a estar en más de lo mismo, parches que no van a solucionar nada.

Entonces pues, nada, que comparto totalmente el criterio aquí expuesto en sus intervenciones y nada más, seguiremos adelante. Y muchas gracias por estar aquí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Seijas. Pertocaria ara donar la paraula al Grup Parlamentari Socialista, però, atès que la portaveu d'aquest grup ha hagut d'absentar-se d'aquesta ponència, passarem a contestar les preguntes i observacions formulades pels grups parlamentaris.

El Sr. Llorenç Llop té un temps de cinc minuts, un poc prorrogables atesa la quantitat de qüestions que s'han plantejat.

EL SR. PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS I DIRECTORES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE MALLORCA, ADESMA (Llorenç Llop i Postic):

Intentaré ajustar-me realment a aquests cinc minuts. De fet la paradoxa és que la majoria, la gran majoria de les qüestions que han plantejat, que són enormement assenyades, les podem contestar; el que passa és que en cinc minuts serà complicat. En tot cas hi ha un element interessant respecte de la seva feina a posar de manifest en relació amb les preguntes que han fet: moltes d'elles es contesten precisament amb el canvi de model que estem plantejant, perquè hi ha concrecions que es desenvoluparan després de manera futura, en una futura llei, en

un pacte, etc., però sí que hi ha alguns aspectes que si nosaltres ens fixem en el que passat en aquells països en què els experts hi ha hagut èxit amb la modificació de la situació educativa, doncs si ens fixem en què han fet i en alguna altra comunitat autònoma tenim part de la resposta al que s'ha plantejat.

Intento anar del general al particular; no podré contestar a totes però sí que intentaré d'alguna manera fer-ho.

En primer lloc, la pregunta que fa referència a quina ha de ser la següent passa per fer efectiu el pacte educatiu, quins elements l'administració ha de canviar per poder fer el canvi, correcte? La següent passa -intento contestar-la juntament- el document per al pacte què planteja?, planteja un canvi de mentalitat. En què se xifra aquest canvi de mentalitat?, en el fet que la forma d'actuar que s'ha donat fins ara s'ha de modificar. Posem exemples. Què significa posar un pacte?, per exemple podria significar que, escoltats els professionals que treballem al medi educatiu, adonar-nos que de cara al fracàs escolar el percentatge de català o de castellà no és un factor predominant; és un element important des del punt de vista polític, tots els que formem part del document per al pacte i els professionals tenim la nostra opinió, que puc concretar, nosaltres per exemple estem plenament d'acord amb la immersió lingüística, però en el pacte hem comprès que si el que volem és una modificació en la mentalitat, en el canvi, etc., no és un element fonamental; si algú centra un percentatge de la discussió en educació, un 80 o un 90%, en qüestions lingüístiques, ens està indicant que o no té voluntat per intentar canviar i intentar millorar, o simplement no entén prou d'educació, perquè no és el factor principal. Aquest seria un exemple.

Què vull dir? Resumint: el següent pas que pensem que s'hauria de fer de cara a un pacte és establir en quins elements, en quins aspectes es pot arribar a un acord, i aquells aspectes que poden bloquejar l'acord i per tant deixar-ho tot exactament com està, deixar-los per a la discussió política. Això és el que reclamem; per exemple, quan parlem d'una modificació en la forma d'entendre l'aprenentatge, en el protagonisme dels actors -ara parlarem de l'autonomia- dels actors educatius en la formació, en la composició dels agents assessors a l'administració, en el fet que no hi hagi determinades quotes per partits polítics i que hi hagi grans modificacions quan canvi el partit polític que passarà a formar part de la conselleria; o en el fet, per exemple, que diem que no es discuteixin políticament aquells elements que poden bloquejar un acord, perquè el que significa és que ens quedem igual.

Per tant la següent passa, concretam, aniria per aquí: quins aspectes podem d'alguna manera acordar que són realment significatius per a un canvi, i aquests aspectes estan definits en els documents internacionals que parlen del tema, sobre lideratge, sobre canvis. Un altre exemple: l'Informe McKinsey de 2010 establia que Letònia en deu anys -evidentment, de tot el que hem parlat avui, no es fa de manera immediata- en deu anys havia aconseguit un canvi significatiu en els seus resultats educatius, i per tant en el procés d'aprenentatge, perquè havia introduït una sèrie d'incentius i d'estímuls als professionals. Han de recordar vostès -ho saben- que quan un professional entra en el món de l'educació la seva perspectiva, si no passa a ser equip directiu, és tirar-se trenta-cinc anys fent exactament el mateix; som pràcticament l'única estructura professional que

no té cap tipus d'incentiu possible, correcte? Letònia va establir, per exemple, que un professor o una professora amb experiència i que acredités la seva competència de determinada manera, podia pujar en la seva escala professional essent tutor d'altres professors, i que això li era reconegut retributivament i en prestigi. Per tant, hi ha una expectativa al davant, això és un canvi en la manera d'entendre-ho, cosa que actualment és impossible du a terme, és un exemple, eh?

I ha per tant, en la literatura sobre el tema diversos exemples de casos d'èxit que han fet coses com d'aquest tipus. O per exemple la tipologia de selecció que ha fet Finlàndia, que evidentment no té res a veure amb els sistema de selecció per oposició que tenim nosaltres aquí.

Més coses, ja em dec haver menjat tres o quatre minuts, però bé. Un parell de coses més, què fem el 40% d'interins i què fem per donar estabilitat? De fet, per una banda, és cert, i això s'engalta també amb l'altra pregunta que... no recorda ara qui l'ha feta, sobre precisament..., potser el Sr. Aguilera, sobre de quina manera es poden integrar els diversos professionals i per tant, què fem amb aquesta estabilitat. Això, en principi, lògicament es feina de l'administració, se suposa que el procés d'oposicions que han fet ara està dirigit precisament per donar aquesta estabilitat, correcte?

Quan parlem de la possibilitat que per perfilacions, ara me'n recordo, ho demanava vostè, quan es parla de perfilacions no parlem necessàriament d'apoderar només els equips directius, parlem que un projecte que és públic i amb uns criteris que són transparents i en què pot entrar qualsevol comissió que vulgui saber aquells criteris, entre els quals el mateix Consell Escolar, determini quines són les necessitats de formació per a aquelles persones que poden venir al centre no tenint la plaça definitiva. A mesura que es vagi reduint la quantitat d'interins, evidentment, doncs aquest element canviarà. Per tant, ja hi haurà una estabilitat. Però el que sí és necessari és un procediment a través del qual un projecte no pugui quedar malmès, pugui quedar impedit perquè hi ha una sèrie de normes de caràcter administratiu, -aquí entra una altra pregunta que algú feia sobre els impediments administratius-, que no hi hagi una sèrie de normes de caràcter administratiu que impossibilitin el projecte. Per exemple, l'equip directiu, que està compost a més a més per equip de coordinadors que formen part del centre, no només de director, cap d'estudis, etc., pot determinar que hi ha determinades persones, perquè tothom ho veu, que el seu rendiment és més òptim a un lloc que no a un altre i, per tant, per exemple, com explicava la meua companya aquest matí: doncs necessito que donis classe a primària, no a infantil, per aquest motiu. Pot haver consens al centre, però si aquella persona s'hi nega no hi ha manera possible de modificar-ho, perquè no vol, perquè no vol, ni es vol formar, ni vol canviar, ni estableix cap tipus d'argumentació al claustre, no té per què justificar-ho, diu que simplement la llei li permet no fer-ho i no ho fa. I per tant, un projecte consensuat amb una bona part del centre no es du a terme, perquè recordem que no parlem de decisions que pren algú de manera arbitrària.

Els equips directius sabem que si tenim una part del claustre que no està d'acord amb una mesura, la mesura no es du a

terme. Parlem sempre que hi ha un consens general sobre per on tirar i el projecte educatiu ha de tenir aquest consens.

Això lliga amb la següent pregunta sobre la participació. Les participacions no es produeixen perquè es donin determinades decisions sobre, per exemple, permetre accedir a la plana web, tenir més reunions amb les famílies, la participació com sap Suècia, com sap Letònia, com sap Finlàndia, és un subproducte del model. Per això he parlat del lideratge distribuït, en el moment en què el centre és un centre eficaç té un projecte educatiu potent que el mateix docent fa seu i que d'alguna manera projecte a l'exterior, els resultats, les anàlisis dels diferents especialistes diuen que automàticament comença a créixer lentament la participació dels familiars i de l'alumnat, perquè és un projecte que, per naturalesa, implica la resta de la comunitat educativa. Per tant, la principal preocupació no ha de ser si trobo un mecanisme de participació.

La principal preocupació és el canvi de model. Hi ha una sèrie de coses que els hem explicat que constitueixen canvi de model i si es produeix el canvi de model, com un sistema de naips, anirà caient als altres elements, que no tinc temps de detallar, però que espero que la idea una mica s'entengui.

Algunes de les idees que a les preguntes molt legítimes que vostès ens han plantejat parteixen de la base que cal abordar-les una per una, i la idea que plantejem i que planteja el document pel pacte i -repeteix- la informació dels diversos experts és que el que cal és un canvi de model. Aquest canvi de model en primer lloc estableix que el que s'ha de cercar és la competència en l'alumnat, és a dir, el seu sistema d'aprenentatge. Quan el que plantejem és que els alumnes han de ser capaços de demostrar la seva competència ens plantejem com treballem per obtenir-ho, la qual cosa implica establir prioritats, i aquestes prioritats automàticament desenvolupen els indicadors d'aprenentatge que ens permetran avaluar.

I aquí és on entro el que demanaven alguns de vostès, d'acord? Com s'avalua el sistema? El sistema s'avalua a través del creixement de la capacitat d'aprenentatge de l'alumnat que es pot dur a terme. Jo puc avaluar des de l'inici del setembre al juny o abans fins a quin la capacitat comunicativa de l'alumnat ha crescut, perquè puc establir unes rúbriques, és a dir, unes estructures de creixement per etapes que m'indiquen com ha anat aquella competència, les puc publicar i pot haver-hi des del Consell Escolar a altres professors, al claustre i inspecció que determini si allò s'ha dut a terme o no s'ha dut a terme.

L'avaluació és avaluació d'aprenentatge, amb la qual cosa...

No m'allargo més perquè ja ha passat, espero en general haver contestat i si després hi ha repreguntes i alguna cosa no l'he dit, és que són moltes...

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabem aquí.

EL SR. PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS I DIRECTORES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE MALLORCA, ADESMA (Llorenç Llop i Postic):

Ah, acabem aquí?...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí.

EL SR. PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS I DIRECTORES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE MALLORCA, ADESMA (Llorenç Llop i Postic):

Ah, pensava que la meua companya tendria cinc minuts.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, sí...

EL SR. PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS I DIRECTORES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE MALLORCA, ADESMA (Llorenç Llop i Postic):

Ah, d'acord.

LA SRA. PRESIDENTA:

... la seva intervenció.

EL SR. PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS I DIRECTORES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE MALLORCA, ADESMA (Llorenç Llop i Postic):

D'acord, idò ja està. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Llop. La Sra. Joana Maria Mas té un temps de cinc minuts, per contestar.

LA SRA. REPRESENTANT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS D'INFANTIL I PRIMÀRIA DE MALLORCA, ADIPMA (Joana Maria Mas i Cuenca):

Intentaré fer una explicació un poc més pràctica, més de peu de pista.

Pràcticament tots han parlat de coordinació i la coordinació en aquests moments..., és a dir, la coordinació sempre és important, però en aquests moments és més que important. Per què? Perquè la situació de l'alumnat, les característiques de la joventut d'avui dia, més que joventut a infantil parlem més de nins petits, però que... ja són joventut perquè de cada dia problemes que es tenien a secundària els trobam ja en alumnat de cinquè i sisè, alumnat que té problemes en tema en tema de xarxes, en tema de, per exemple, anar a fer botellot al poliesportiu, coses d'aquestes.

Llavors, crec que seria fonamental que l'administració es plantejàs que hi ha d'haver una sèrie de perfils professionals que han d'entrar dins els centres. De quina manera? No vol dir fent feina cada dia a l'escola en horari escolar, sinó que han de tenir una presència constant i una coordinació constant amb els centres escolars i amb les famílies per poder donar fora de l'escola resposta als problemes que es produeixen fora de l'escola i que després arriben al centre i no tenim els recursos per donar-hi solució.

Això també ens du a la pregunta, que crec que ha estat vostè, de la coordinació de trànsit entre etapes. Crec que va ser una assignatura pendent durant molt d'anys, però ara s'hi fa prou feina i ha millorat molt això, és fonamental que els projectes educatius i els projectes integrals que es duen a terme dins els centres de primària tinguin continuïtat als centres de secundària. No pot ser que un alumnat desmotivats, a més es trobi quan arriba a secundària, idò es trobi amb una diversificació, amb una quantitat de professorat que passa per les seves aules, uns currículums... molt densos perquè això acaba de desmotivar-los, i és l'edat on es produeix l'abandonament escolar, perquè ells van... la seva ona va per una altra banda i el que menys els interessa és el que els contem a les escoles. Això els que tenim fills ho sabem.

Llavors, atenció a la diversitat, és a dir, el model d'atenció a la diversitat ha de canviar, evidentment, no pot ser només un model de detectar i diagnosticar, sinó que ha de ser un model d'intervenció, intervenció de professionals que a partir d'un diagnòstic sàpiguen què s'ha de fer i de quina manera es pot no només fer feina amb l'alumnat, sinó també fer feina amb les famílies.

És fonamental el paper de les famílies, és a dir, no les podem deixar al marge. És vera que hi ha famílies que per la seva situació social ja prou els costa el dia a dia com per a sobre exigir-los segons quin tipus de... de compromís, però s'han de cercar els sistemes per aconseguir-ho perquè si les famílies no s'hi impliquen difícilment l'escola podrà aconseguir que els infants vagin pel camí que nosaltres desitjariem que anassin que és el de l'èxit escolar.

Llavors, la formació, que crec que ha estat la senyora d'El Pi-, la formació dels centres evidentment no ha de ser una formació aïllada d'un mestre que ara faig un curs de matemàtiques o faig un curs de projectes, és a dir, els centres han de fer un diagnòstic, quines són les necessitats que tenim en el centre, diagnòstic no a partir dels desitjos dels mestres sinó que aquests alumnes nostres que són a tal zona, a tal municipi, quines necessitats tenen?, què és el que els costa?, i a partir d'aquí decidir formacions consensuades i votades en claustre, discutides en claustres pedagògics, aprovades pel CCP, aprovades pel Consell Escolar i llavors els mestres s'han d'implicar en aquella formació evidentment no imposada per un equip directiu sinó que ha de ser fruit del consens, és a dir, una formació imposada no tindrà èxit. Ara, sí que és important que aquesta formació que du endavant projectes els mestres que es van incorporant posteriorment s'adaptin, és a dir, no es pot canviar un projecte educatiu d'un centre cada vegada que arriben mestres nous, hi ha escoles que tenen uns canvis molt grans de mestres cada any, hi ha escoles que d'un claustre de trenta n'arriben quinze cada any. Per tant, si cada vegada que

arriben quinze mestres han de canviar difícilment els projectes sabrem si han anat bé o malament.

Llavors, una altra cosa, que no sé qui ho ha demanat, però tema administració, és a dir, l'administració com pot ajudar? Simplificant, simplificant, què s'ha de simplificar? Per exemple, el currículum, ja ho he dit abans. És a dir, els currículums són, per dir-ho... per posar-li un... són "infumables", els de secundària ho són i ho són els de primària. És a dir, jo ahir, una cosa molt pràctica, revisava amb la tutora de cinquè els continguts que quedaven per treballar de cara a final de curs, surt el segle d'or, surt... us estic parlant de continguts de cinquè de primària; pobles precolombins; poder executiu, legislatiu i judicial, és a dir, tenen deu anys els alumnes de cinquè, això són continguts que després se'ls trobaran si agafau un llibre de secundària a primer d'ESO o a segon o a tercer o a quart i a batxiller. En això hi ha qualque cosa que no funciona; és a dir, els currículums s'han de pensar en funció de quin alumnat tenc davant, quines són les característiques d'aquest alumnat i quin són els seus interessos.

Aquesta seria una tasca que l'administració l'hauria de fer, és a dir, perquè és una cosa que obsessiona molt dins els centres, i si hi ha una trava a la innovació són els currículums, perquè la innovació és vera que requereix una manera de fer feina que t'implica formació i t'implica canvis a vegades complicats i la gent que hi pugui haver, que crec que és un tant per cent reduït, però existeix, que s'oposa... la gent que dins els centres s'oposa a la innovació s'aferra a coses d'aquestes. No, és que tenim uns currículums que diuen que hem de fer això i, per tant, no podem treballar competències... que també algú ha parlat, quines competències hem de valorar dins els centres? Doncs, la competència aprendre, aprendre, és a dir, la capacitat d'un alumne quan se'n vagi d'un centre d'haver-li despertar un xip de tenir ganes d'aprendre tota la vida. Llavors, el treball en equip, perquè això serà el que li demanaran el dia de demà en una empresa, és a dir, fer feina en equip. Per tant, és una competència que ha de ser fonamental i ha de ser prioritària a altres coses.

És a dir, avui en dia ensenyar-los segons quins continguts no té molt de sentit, els nins a vegades se'n riuen de tu, hi ha coses que estan penjades a internet, és a dir, ja hi ha coses que els mestres les conta i ja no té molt de sentit. És a dir, els hem d'ensenyar a investigar, a cercar, capacitat de recerca, però contar-los la batalleta no fa falta, la poden trobar, i molts, els que tenen més capacitat per aprendre t'ho diuen, és que això ja ho podem trobar, t'ho diuen nins de primària, és que això ja ho diu Google. Et sents de vegades un poc ridícul amb això.

MIR, algú ha parlat del MIR, bé, jo ja no ho passaré, per tant, opinar d'una cosa que no passaré, però crec que seria un bon sistema i, a més, crec que els futurs docents ho agrairien, és a dir, agrairien que es poguessin formar des del primer moment que surten de la Universitat i que aquesta formació se'ls valoràs i els servís per aprendre. Crec que seria una bona passa.

Participació de les famílies ja n'hem parlat. No sé si em queda res més.

Ah!, una pregunta que crec que ha fet el Sr. Abril, quina ha de ser la segona passa cap al pacte educatiu? Jo li posaria dues paraules: generositat i empatia; és a dir, si tots tenim clar quines són les necessitats dels nostres alumnes, dels nostres nins i dels nostres joves, hem de ser generosos i posar-nos d'acord i deixar de banda el que ens pot separar i fer feina per realment oferir-los la millor situació, el millor entorn per aconseguir el seu èxit. I sobretot per aconseguir, que és un tema que a mi em fa molt de mal, aquest abandonament que hi ha tant gros, que és un abandonament que no es produïa fa vint anys, es produeix ara pel canvi de la societat. És a dir, la societat malauradament els ofereix tota una sèrie de coses moltes no bones, però que els enganxen molt, i l'escola ha de cercar maneres per enganxar-los perquè si no difícilment aquest abandonament escolar...

Llavors, el que és trist, que jo ho veig a l'escola, és que quan passen un parell d'anys d'alumnes que tu saps que han quedat pel camí, vénen, que tenen devers vint anys, tal vegada en tenen trenta, i et vénen, ah!, em podria cercar el meu expedient acadèmic és que ara em trob que una feina i ara m'he de formar. Tu dius, quina pena, quina pena perquè són alumnes que tu has tengut i dius, en el seu moment, què va passar fa deu anys o en fa vuit, que li va canviar el xip i va decidir abandonar els estudis? Doncs, va passar que l'escola i els instituts no els varen saber enganxar.

He arribat al temps? D'acord.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Mas. Ara, m'ha demanat la paraula el Sr. Llop que els vol dir una cosa.

EL SR. PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS I DIRECTORES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE MALLORCA, ADESMA (Llorenç Llop i Postic):

Sí, lògicament hi ha preguntes a contestar, tenim...

LA SRA. REPRESENTANT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS D'INFANTIL I PRIMÀRIA DE MALLORCA, ADIPMA (Joana Maria Mas i Cuenca):

Sí, unes quantes.

EL SR. PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE DIRECTORS I DIRECTORES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE MALLORCA, ADESMA (Llorenç Llop i Postic):

Ah!, perdó. Sí, que si voleu, com que la Mesa té el nostre correu electrònic, estarem molt gustosos de contestar amb concreció el que no haguem pogut contestar perquè és que eren moltes preguntes. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltíssimes gràcies. Hem arribat al final d'aquest debat, els volem agrair la seva presència i les seves respostes.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS